

ת"פ 29064/04/14 - מדינת ישראל נגד מקס חנן

בית משפט השלום בראשון לציון
ת"פ 29064-04-14 מדינת ישראל נ' חנן(עציר)
29065-04-14
01 דצמבר 2014

בפני כב' השופטת שרית זמיר
המאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל
מקס חנן (עציר)

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד איתי שמואלי

הנאשם באמצעות השב"ס

ב"כ הנאשם עו"ד גל וולף

גזר דין

הנאשם הודה במסגרת הסדר דיוני, שגובש בין הצדדים בתום שמיעת הראיות, בעובדות כתב אישום מתוקן, והורשע כפי הודייתו בעבירות של:

סחיטה באיומים - עבירה לפי סעיף 428 רישא לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין");

תקיפה סתם - עבירה לפי סעיף 379 לחוק (בשני אישומים);

חבלה במזיד ברכב - עבירה לפי סעיף 413 לחוק;

ואיומים - עבירה לפי סעיף 192 לחוק.

לפי החלק הכללי של כתב האישום המתוקן, בו הודה הנאשם, ביום 1.2.14 פתחו רומן טרנובסקי (להלן: "המתלונן") והנאשם מסגריה בשם "מקס מתכות" ברח' האופן 6 בחולון (להלן: "בית העסק").

על-פי עובדות האישום הראשון, ביום 4.4.14 בשעה שאינה ידועה במדויק למאשימה, הודיע המתלונן לנאשם על החלטתו לסגור את בית העסק. בתגובה אמר הנאשם למתלונן, שאם יסגור את בית העסק הוא יעקור את ליבו. בנוסף,

אמר הנאשם למתלונן שאם יתלונן נגדו במשטרה הוא ירצח אותו.

באותו היום, בסמוך לשעה 20:00, הגיע המתלונן לביתו של הנאשם ברח' משורר השואה 7 בראשון לציון, על מנת להחזיר לו את כלי העבודה שלו ולהחתימו על מסמך בנוגע לסיום ההתקשרות ביניהם.

בנסיבות הללו, אחז הנאשם בחוזקה בידו של המתלונן, גרר אותו לרכבו מסוג דייהו אספרו (**להלן: "הרכב"**), ודרש ממנו לנסוע איתו לבית העסק. משסירב המתלונן לעשות כן, איים עליו הנאשם כי ירביץ לו. כאשר הוסיף המתלונן והתנגד לנסוע לבית העסק, בעט הנאשם בפנס הימני האחורי של הרכב ושבר אותו.

מיד ובסמוך, הדף הנאשם את המתלונן לכיוון הרכב, הכה אותו בחזהו ובכתפו באמצעות אגרופו וכן בעט בדלת הרכב. בנסיבות המתוארות לעיל, לא אפשר הנאשם למתלונן לעזוב את המקום במשך כשעתיים, וכל זאת בזמן שהוא מאיים להרוג אותו ולשבור את ידיו ורגליו במידה ויסגור את בית העסק.

לבסוף, נסע המתלונן יחד עם הנאשם לבית העסק. משהגיעו לבית העסק, איים הנאשם על המתלונן בכך שאמר לו שאם יסגור את בית העסק, ישרוף את חנות הנעליים והתיקים שבבעלות המתלונן, יפגע ברכב של המתלונן וברכבה של אשתו וירצח את המתלונן.

על-פי עובדות **האישום השני**, ביום 10.4.14 בשעה שאינה ידועה במדויק למאשימה, הגיעו המתלונן והנאשם לבצע עבודת מסגרות ברח' הורוביץ 7 בראשון לציון.

בנסיבות האמורות, תקף הנאשם את המתלונן בכך שזרק לכיוונו דלת ברזל והכה אותו בפניו.

על-פי עובדות **האישום השלישי**, ביום 13.4.14 בסמוך לשעה 15:15, הגיע המתלונן לתחנת המשטרה והגיש תלונה כנגד הנאשם בפני החוקר יבגני קליימן. בזמן זה התקשר הנאשם לטלפון של המתלונן ואמר לו: "אני אכניס לך זין כזה גדול שיעשה אותך נכה".

במסגרת ההסדר הדיוני, אשר גובש בין הצדדים בתום שמיעת ההוכחות, כתב האישום בעניינו של הנאשם תוקן, והנאשם הודה והורשע במיוחד לו.

בין הצדדים לא גובשה כל הסכמה לעניין העונש.

טיעוני הצדדים לעונש

טיעוני ב"כ המאשימה

ב"כ המאשימה פתח טיעוניו לעונש בהתייחס לעברו הפלילי העשיר של הנאשם, שצבר לחובתו 3 הרשעות קודמות עוד

מתקופת היותו נער במגוון עבירות, ובהן 3 עבירות שוד, תקיפה בנסיבות מחמירות, תקיפה סתם, תקיפה הגורמת חבלה ממשית, איומים, החזקת סכין, התפרצות למקום מגורים, החזקת סם מסוכן לצריכה עצמית, הפרת הוראה חוקית, תקיפה לשם גניבה ונטילת נכסים לשם סחיטה - בגין ריצה עונשי מאסר בפועל.

בהקשר זה טען כי עברו הפלילי המכביד של הנאשם מלמד דפוס פעולה עברייני מובהק וברור.

אשר למקרה דנן, טען ב"כ המאשימה כי מעשיו של הנאשם פגעו בערכים החברתיים המבקשים להגן על שלמות גופו של האדם, שלוות נפשו ורכושו, כמו גם על אוטונומיית הפרט וחירות התנהלותו.

אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, הפנה ב"כ המאשימה לעובדות כתב האישום המתוקן ולעדויות שנשמעו בבית המשפט.

בהדגישו את חומרת המעשים, טען ב"כ המאשימה, כי עניין לנו בנאשם שאינו בוחל באמצעים, אשר הציב לו כיעד לפגוע במתלונן וביצע שורת עבירות חמורות כדי להשיג מטרתו זו. בעניין זה הפנה להשתלשלות האירועים המתוארת בכתב האישום, המצביעה על התנהלותו העבריינית הנמשכת של הנאשם ועל ההסלמה בהתנהגותו האלימה, בייחוד לאור העובדה כי אין המדובר באירוע רגעי אלא באירוע מתמשך.

בנסיבות הללו טענה המאשימה כי מידת הפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים הינה משמעותית וקשה.

הנאשם איים בפגיעה ברכושו של המתלונן, בגופו ובחיי - איומים אשר ממוקמים ברף חומרה עליון.

לכך יש להוסיף את החומרה היתרה הטמונה במעשה הסחיטה באיומים, שכן הנאשם אמר למתלונן כי אם יסגור את העסק הוא יעקור את ליבו, ישרוף את חנות הנעליים שבבעלותו, יפגע ברכבו וברכבה של אשתו וירצח אותו. כמו כן, דרש הנאשם מהמתלונן לנסוע לבית העסק ואיים כי אם זה לא יענה לדרישתו, הוא ירביץ לו וכי אם יפנה למשטרה ירצח אותו. בפועל הנאשם מימש חלק מאיומיו ואכן תקף את המתלונן.

ב"כ המאשימה ביקש להדגיש את ההסלמה הניכרת בהתנהגותו האלימה והמתמשכת של הנאשם, שתחילתה באלימות מילולית והיזק לרכוש, המשכה בסחיטה באיומים וסופה באלימות פיזית של ממש.

ב"כ המאשימה ביקש מבית המשפט שלא לזקוף לזכות הנאשם את הודאתו אשר ניתנה בתום שמיעת הראיות, היות שלא היה בה כדי לייתר את עדות המתלונן ולא כדי לחסוך את זמנו של בית המשפט.

ב"כ המאשימה הגיש אסופת פסיקה המלמדת, לשיטתו, על מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות שבהן הורשע הנאשם.

אשר לעבירת הסחיטה באיומים, טען כי הענישה נעה במנעד רחב, בהתחשב בנסיבותיו של כל מקרה ומקרה ובשים לב בעיקר לחלקו של הנאשם בביצוע העבירה ולמידת הפגיעה במתלונן.

אשר ליתר עבירות האלימות, טען כי הפסיקה מלמדת כי בתי המשפט רואים חומרה יתירה בשימוש באלימות כדרך לפתרון סכסוכים, וכי ככל שעבירות האלימות חמורות יותר כך נדחים הצידה נסיבותיו האישיות של הנאשם ושיקולי שיקום באופן שניתן משקל מכריע לעקרונות הגמול, ההלימה וההרתעה.

לשיטת המאשימה, מתחם העונש ההולם את **כלל העבירות** שביצע הנאשם, בנסיבות ביצוען החמורות, במקרה דנן, נע בין 25 ל-42 חודשי מאסר בפועל, לצד הטלת מאסר על תנאי, קנס ופיצוי.

מכלול הנתונים שפורטו, מצדיקים, לשיטת המאשימה, השתת ענישה משמעותית ומרתיעה המצויה במרכזו של המתחם לו טענה.

משכך עתרה המאשימה להשית על הנאשם עונש כולל בדמות מאסר בן 36 חודשים לריצוי בפועל ולצידו, מאסר על תנאי מרתיע על כל עבירת אלימות ועל העבירות בהן הורשע, קנס כספי ופיצוי משמעותי למתלונן.

טיעוני ב"כ הנאשם

בטיעונו בחר ב"כ הנאשם להתייחס בראש ובראשונה לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות. לדבריו, עסקינן במקרה מיוחד וחריג של סחיטה באיומים, שכן מעשיו של הנאשם היו תולדה של אותה החלטה, שקיבל שותפו לעסק, באופן חד צדדי, לסגור את העסק המשותף.

בנסיבות הללו התעקש הנאשם לקחת את המתלונן לבית-העסק ולהראות לו הזמנות שקיבל ועבודות שביצע, במטרה להוכיח שהעסק פעיל ושסגירתו תוביל להפסדים כלכליים לשניהם.

לשיטת הסנגור, מדובר בסחיטה באיומים הממוקמת ברף החומרה הנמוך ביותר האפשרי, כך שהלכה למעשה לב ליבו של כתב האישום הינו דברי האיום אשר השמיע הנאשם, ולא דווקא סחיטת המתלונן.

בנוסף, טען כי המעשים המתוארים באישומים השני והשלישי נמצאים גם הם ברף חומרה נמוך, שכן באישום השני מדובר בתקיפה סתם כאשר אין טענה כי הדלת שהושלכה לעבר המתלונן פגעה בו. המתלונן קיבל אמנם מכה מהנאשם אך לא נגרמה לו כל חבלה ו/או נזק מאותה מכה.

אשר לאישום השלישי מדובר באיום מילולי טלפוני בלבד.

ב"כ הנאשם טען כי מתחם העונש ההולם לו טענה המאשימה אין לו על מה שיסמוך, והוסיף כי הפסיקה שהוגשה על-ידי התובע בניסיון לבסס המתחם הנטען על ידו, עניינה עבירות סחיטה באיומים בנסיבות חמורות עשרות מונים, ומשכך לא ניתן ללמוד ממנה על מדיניות הענישה הנוהגת.

לטענת ב"כ הנאשם מדיניות הענישה בעבירת הסחיטה באיומים נעה במנעד רחב - החל מעבודות שירות וכלה בעונשי מאסר.

אשר לעבירות התקיפה והאיומים בנסיבות ביצוען במקרה דנן, טען כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי לבין חודש מאסר.

אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, ביקש ב"כ הנאשם, מבית המשפט, להתחשב לקולא, בגזירת הדין, בנסיבותיו האישיות של הנאשם. לדבריו, הנאשם הינו בחור צעיר בן 26, העושה בשנים האחרונות כל מאמץ אפשרי לתפקד באופן נורמטיבי ולייצב את התנהלותו במישורי חייו השונים.

אכן לחובת הנאשם עבר פלילי לא מבוטל, יחד עם זאת מדובר בעבר ישן, חלקו הארי מבית המשפט לנוער, והרשעתו היחידה כבגיר הינה משנת 2008 בגין עבירות מאותה שנה.

לדברי הסגור הנאשם למד את לקחו והטיב דרכיו, כשחלק משמעותי מאותו מאמץ מתבטא בפן התעסוקתי החשוב לו כל כך.

בכך, סבורה ההגנה, יש אולי כדי להסביר, גם אם לא להצדיק, את סערת הרגשות שהשתלטה עליו עת שותפו הודיע לו, באופן חד צדדי, על החלטתו לסגור את עסקם המשותף, על רקע חשדו כי הנאשם מועל בכספי בית-העסק.

על רקע הנסיבות המיוחדות הללו ביקש ב"כ הנאשם לראות באירוע מעידה חריגה.

ב"כ הנאשם ביקש לזקוף לזכות הנאשם את הודאתו, המשקפת קבלת אחריות והבנת הפסול שבמעשים. בהקשר זה, הביע מורת רוחו מטענת התביעה, לפיה הנאשם ניהל הליך סרק, וטען כי שמיעת הראיות בתיק היא שהובילה בסופו של יום לתיקון המשמעותי של כתב האישום, המשקף נכונה את השתלשלות האירועים, כפי שטען לה הנאשם מלכתחילה.

בהתחשב במכלול הנתונים שפורטו לעיל, עתרה ההגנה להשית על הנאשם עונש כולל בגין כל העבירות בהן הורשע, ולהעמידו על מאסר בפועל בן 8 חודשים.

הנאשם ניצל את זכות המילה האחרונה. בדברו האחרון נטל הנאשם אחריות למעשיו, ביקש מבית המשפט לתת לו הזדמנות נוספת ומסר כי אינו עבריין ואינו מתעסק בפשע יותר.

דין והכרעה

כמצוות המחוקק בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, בקביעת מתחם העונש ההולם את מעשי העבירות שביצע הנאשם ובהתאם לעקרון המנחה הקבוע בסעיף 40ב לחוק, שומה על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

לאור טיעוני המאשימה, שהציגה בטיעוניה מתחם עונש כולל למכלול האישומים והאירועים בכתב האישום, רואה אני לציין את סעיף 40ג(ב) לחוק העונשין, הקובע כי "משהורשע נאשם במספר עבירות המהוות מספר אירועים, יקבע בית המשפט מתחם עונש הולם לכל אירוע בנפרד".

הואיל ובענייננו עסקינן בשלושה אירועים נפרדים ושונים, יש לקבוע מתחם עונש הולם לכל אחד מן האירועים בנפרד.

הערכים החברתיים המוגנים

במקרה דנן, הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מעבירות **האיומים והסחיטה באיומים** שביצע הנאשם הינם ההגנה על האוטונומיה ועל חופש הבחירה של הפרט, וזכותו להגנה על ביטחונו ושלוות נפשו.

נהרות של דיו נשפכו בדבר החומרה הטמונה בעבירת האיומים, בהיותה ביטוי מילולי לאלימות המשליטה טרור על מושאה ובשל המסוכנות הטבועה בה, בהתייחס לאפשרות הוצאת דברי האיום מן הכח אל הפועל.

יפים לעניין זה הדברים שנאמרו בבית המשפט העליון מפי כב' השופטת ביניש ברע"פ 2038/04 לם נ' מד"י, פ"ד ס(4) 105, 96 (2006):

"האיום הוא אפוא ביטוי שהמשפט מטיל עליו מגבלות תוך פגיעה בחופש הביטוי, וזאת כדי להגן על ערכים אחרים ובהם שלווה נפשו, ביטחונו וחירות פעולתו של הפרט. האיום מסכן את חירות פעולתו של הפרט שכן פעמים רבות כרוך האיום גם בציפייה להתנהגות מסוימת מצד המאויים שהמאיים מבקש להשיג באמצעות השמעת האיום".

דברים אלה מקבלים משנה תוקף כשמדובר בעבירת הסחיטה באיומים, נוכח שכיחותה, הקושי בהוכחתה והסבל הרב שהיא מסבה לקורבנותיה. בתי המשפט עמדו על הצורך בהוקעת התופעה באמצעות השתת עונשים מוחשיים ההולמים את חומרת המעשים.

וכך באו הדברים לידי ביטוי מפי כב' השופט הנדל בע"פ 2042/10 פלוני נ' מד"י (פורסם בנבו, 24.5.10):

"תופעת הסחטנות הינה תופעה כעורה ופסולה. ההתנהגות הפסולה הנוטעה בה היא בהטמעת חשש מתמיד בחיי הקורבן באופן המונע את המשך התנהלותו השגרתית. חובו לסחטן הינו מרכז עולמו, והחשש לו ולבני משפחתו הופך לעיסוק מרכזי. תופעה זו אינה אך תופעה חריגה בנוף, אלא נדמה ששולחת זרועותיה לכל עבר. יש בעבירה של סחיטה באיומים כדי לפגוע באושיות המשפט, עת עושה הסחטן דין לעצמו ומגייס לצורך כך אמצעים פסולים לשם הגשמת מבוקשו".

וכן:

"סחיטה באיומים היא למרבה הדאבה תופעה נפוצה, אך רק לעיתים רחוקות אוזר הקורבן אומץ כדי לפנות לרשויות החוק, הואיל והוא חושש שידם של הסחטנים עלולה להשיג אותו במקדם או במאוחר, מבלי שאנשי החוק יוכלו להושיעו. לפיכך, כשסוף סוף מעז המתלונן לבקש את הגנת החוק, יש לראות בכך הזדמנות לא רק להעניש את העבריין המסוים אשר נמצא

כי חטא, אלא גם להעביר מסר ברור לציבור בכלל, כי עבריינים בתחום זה עלולים לשלם על מעשיהם בדרך של שלילת חירותם לתקופה ארוכה".

ע"פ 6774/07 מד"י נ' אלעלווין (פורסם בנבו, 1.1.11).

אשר לעבירת **התקיפה**, במעשיו פגע הנאשם בערכים המוגנים שעניינם ההגנה על ביטחונו של הפרט ועל שלמות גופו. דומה כי אין צורך להכביר מילים בדבר חומרת עבירות האלימות, שכן עניין לנו בתופעה שהפכה לרעה חולה בארצנו, העושה שמות בחברה הישראלית, יוצרת בקרבה חרדה ואווירה קשה ומכרסמת ביסודותיה. ברוח זו פסק בית המשפט העליון:

"רבות נאמר בבתי המשפט על תופעת האלימות הפושה בחברה הישראלית ועל הצורך של איחוד כוחות של כל הרשויות לצורך מלחמה בתופעה זו. תפקידו של בית המשפט במאבק הוא הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים על הנוקטים באלימות לפתרון סכסוכים, על מנת להעביר מסר, הן לעבריין האינדיווידואלי, והן לעבריינים הפוטנציאליים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה".

ע"פ 4173/07 פלוני נ' מד"י (פורסם בנבו 16.8.07).

בבסיס עבירת **החבלה במזיד ברכב** ניצב הערך החברתי המבקש לשמור על רכושו של הפרט ולהגן על קניינו. המחוקק הקדיש פרק נפרד בחוק העונשין לעבירות הקשורות ברכב, ללמדנו על החומרה היתרה שהוא מייחס להן, שכן במובנים רבים רכבו של אדם דומה לביתו.

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות

במסגרת בחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות לפי סעיף 40ט לחוק העונשין, יש ליתן את הדעת לכך שחלקו של הנאשם בביצוע העבירות הינו עיקרי ובלעדי ולא ניכרה עליו כל השפעה של אחר בביצוען.

מבחינת הנזק שנגרם כתוצאה ממעשיו של הנאשם, הרי שלא נתקשה לתאר את הפחד והאימה שאחזו במתלונן, שעה שהנאשם איים כי יפגע בחייו, בגופו, ברכושו וברכוש בני משפחתו אם יסגור את העסק, בייחוד לאור העובדה שלא אפשר למתלונן לעזוב את המקום במשך שעותיים תמימות, וגם כשהגיעו בסופו של דבר לבית העסק המשיך במסכת ההפחדות והאימים.

נוסף על כך, יש לציין את הפגיעה שפגע הנאשם בגופו של המתלונן כתוצאה מכך שהכה אותו באגרופיו בחזהו ובכתפו, וכמובן שלא ניתן להתעלם מהנזק שנגרם לרכושו של המתלונן בכך שהנאשם שבר את פנס רכבו.

אשר לסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירות, בעדותו בבית המשפט מסר הנאשם כי פעל במטרה למנוע מהמתלונן לסגור את בית העסק שפתחו, שכן, לטענתו, פעולה זו הייתה גוררת אחריה הפסדים כלכליים כבדים לשניהם.

בנסיבות הללו התקש הנאשם להביא את המתלונן פיזית לבית העסק ולהוכיח לו כי העבודה במקום מתבצעת כסדרה. כשהמתלונן סירב לכך, התפתח, למרבה הצער, האירוע באופן המתואר בכתב האישום.

בנסיבות הללו אין ספק כי הנאשם הבין את אשר הוא עושה ואת הפסול שבמעשיו וכי היה ביכולתו להימנע מביצוע העבירות.

יחד עם זאת, יש לציין כי לביצוע העבירות לא קדם תכנון מוקדם. מהראיות שנשמעו בפניי עלה בבירור כי מדובר היה באירוע ספונטני שהתפתח, על רקע סערת הרגשות שאחזה בנאשם עת "כרעם ביום בהיר" הודיע לו שותפו על החלטתו לסגור את העסק המשותף. אז הגיב הנאשם באופן המתואר באישום הראשון, כאשר סירובו של המתלונן מלכתחילה להתלוות אליו לבית העסק הסלים את המצב, גרם לנאשם שהיה במצוקה לאבד את עשתונותו ולהסלים את התנהגותו האלימה, במטרה להוכיח למתלונן כי הוא טועה ולהניא אותו מהחלטתו.

בחינת מכלול הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות במקרה דנן מעלה כי מידת הפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים שלעיל הינה ממשית ומוחשית, הגם שאינה ממוקמת ברף החומרה העליון.

זאת, בהתחשב בתוכן האיומים אשר השמיע הנאשם באוזני המתלונן, שעניינם פגיעה ברכושו וברכוש בני משפחתו, בגופו ובחיי. הנאשם לא הסתפק בהשמעת איומים מילוליים אלא גם מימש חלק מהם בכך שתקף את המתלונן בשתי הזדמנויות ושבר את פנס רכבו, כמפורט בכתב האישום המתוקן.

מדובר ב-3 אירועים שונים בטווח זמן של כ-10 ימים, במהלכם פגע הנאשם שוב ושוב במתלונן, העביר מסרים מאיימים, תקף את המתלונן ואיים עליו באיומים מפורשים בוטים. במעשיו אלה הטיל אימה על המתלונן בניסיון לגרום לו לחזור בו מהחלטה אותה קיבל לגבי בית-העסק.

בהתנהגותו הפר הנאשם את שגרת חייו של המתלונן ובני משפחתו, גרם להם לחוש פחד, ובכך גלומה עיקר חומרתה של התנהגותו.

אין צורך להכביר מילים לגבי החומרה המשתקפת ממעשיו של הנאשם, שבחר בדרך ביריונית, כוחנית ואלימה כדי למנוע מהמתלונן לסגור את בית העסק שהשניים פתחו, וביצע את העבירות במטרה לזרוע פחד ואימה במתלונן ובדרך זו להשיג את מבוקשו.

עם זאת, חשוב לציין כי בנסיבות שבפניי מדובר במצב דברים מיוחד ויוצא דופן, אשר אינו מאפיין דרך כלל את העבירות מסוג זה - באשר מדובר בעבירה שבוצעה על רקע סכסוך עסקי - כספי גרידא, ולא על רקע פלילי (דוגמת דרישה לדמי חסות וכיוצ"ב), בנסיבות בהן חש הנאשם תחושות דחק ומצוקה בשל תחושתו כי עומד להפסיד לא רק את מקור פרנסתו ואת כל כספו, אלא גם להקלע לחובות עתידיים כספיים גדולים, בשל התחייבויות שקיבל על עצמו לצורך תפעול העסק.

מדיניות הענישה הנהוגה

במסגרת **האישום הראשון** הנאשם הורשע כאמור בביצוע עבירות של סחיטה באיומים, תקיפה סתם וחבלה במזיד

ברכב.

אעיר כבר עתה כי קשה עד מאוד לאתר ולמצוא מדיניות ענישה בפסיקה הנוהגת, שבה נדון אירוע הכולל את שלושת העבירות שביצע הנאשם והן לבדן או עבירות הנסובות על נסיבות שתואמות במדויק את נסיבות התיק שבפניי.

זאת ועוד, הפסיקה המצויה הינה כזו ששלובים בה מכלול נתונים, ישנה כזו שבה היה לנאשם עבר פלילי, מכביד אם לאו, ישנה כזו עם או בלי הליך שיקומי, עבירות שנמשכו שנים או אירועים בודדים ועוד נתונים רבים ושונים. על כן, הפסיקה הקיימת הינה רק אמת מידה קרובה ככל שניתן לנסיבות האירועים דנן.

נתתי דעתי לפסיקה שהציגו בפניי הצדדים ולפסיקה נוספת, כדוגמת:

1. עפ"ג 350-06-13 מד"י נ' מוחמד אבו מוך בן פארס (פורסם בנבו, 22.4.13): הנאשם הורשע בבית משפט השלום לאחר שמיעת ראיות בביצוע עבירה של סחיטה באיומים. הנאשם איים על המתלונן בפגיעה בחייו וכן איים על המתלוננת, אשתו של המתלונן, כי יפגע במתלונן, על רקע מחלוקת כספית שנתגלעה בין השניים. נקבע, כי מתחם העונש ההולם נע בין 12 ל-36 חודשי מאסר. לאור העובדה כי האירוע היה חריג בחייו של הנאשם ובהתחשב בחלופי הזמן, בית המשפט סטה לקולא מן המתחם וגזר דינו ל-12 חודשי מאסר על תנאי, קנס בסך 5,000 ₪ ופיצוי בסך 15,000 ₪ לכל אחד מן המתלוננים. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש והשית על הנאשם, בנוסף לעונשים שהוטלו, 4 חודשי מאסר בעבודות שירות.
2. ת"פ 21757-12-13 מד"י נ' נעים (פורסם בנבו, 1.6.14): הנאשם הורשע על-פי הודאתו בביצוע עבירות של סחיטה באיומים, תקיפה ואיומים. הנאשם, בין היתר, איים על המתלונן כי יפגע בו אם לא יעביר לו חלק מעסקי חברה הנמצאת בבעלותו. כמו כן, הנאשם היכה את המתלונן באגרופיו במטרה להניעו לשלם לו כספים. בית המשפט ציין כי הסדר הטיעון שגובש בין הצדדים הינו הסדר מקל, אך בחר לכבדו וגזר על הנאשם 16 חודשי מאסר בפועל הכוללים הפעלת מאסרים על תנאי בחופף, מאסר על תנאי וקנס.
3. ת"פ 4872-07-13 מד"י נ' חאסן אבו על גיעאן (פורסם בנבו, 19.3.14): הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בביצוע עבירה של סחיטה באיומים בצוותא חדא. המעשים בוצעו על רקע מחלוקת כספית שנתגלעה בין הנאשמים לבין המתלונן. לאור קיומם של קשיים ראייתיים הגבילה עצמה התביעה ועתרה להשתת עונש מאסר בפועל בן 12 חודשים. בית המשפט גזר דינו של הנאשם ל-10 חודשי מאסר בפועל ו-9 חודשי מאסר על תנאי.
4. ת"פ 13429-03-12 מד"י נ' קירשנבוים (פורסם בנבו, 6.2.14): הנאשמים הורשעו כפי הודייתם בביצוע עבירות של הסגת גבול פלילית, תקיפה סתם וסחיטה באיומים. העבירות בוצעו על רקע מחלוקת כספית שנתגלעה בין הנאשמים למתלונן. בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירה ובנסיבותיהם האישיות של הנאשמים, נגזר דינו של הנאשם 1 ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי ופיצוי, ועל הנאשם 2 נגזרו 4 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי ופיצוי.

5. ת"פ 25409-12-11 מד"י נ' שולם (פורסם בנבו, 28.5.13): הנאשם 1 הורשע על-פי הודאתו בעבירות של קשירת קשר לפשע וסחיטה באיומים. הנאשם, יחד עם שותפו לכתב האישום, ביצע את העבירות על רקע מחלוקת כספית שנתגלעה בינו לבין המתלונן. נקבע, כי מתחם העונש ההולם נע בין 8 ל-36 חודשי מאסר. בית המשפט השית על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל ו-12 חודשי מאסר על תנאי.

6. ת"פ 4358-07-12 מד"י נ' טרקאין (פורסם בנבו, 15.6.14): הנאשם הורשע על-פי הודאתו בביצוע עבירות של תקיפה סתם וחבלה במזיד ברכב. הנאשם תקף נהג מונית באמצעות חגורה וניפץ באמצעותה את שמשת רכבו. נקבע, כי מתחם העונש ההולם נע בין תקופת מאסר קצרה שיכול ותרוצה בעבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר. בית המשפט סטה לקולא מן המתחם והשית על הנאשם 8 חודשי מאסר על תנאי, צו של"צ בהיקף 220 שעות, קנס ופיצוי.

לאור כל האמור, סבורני כי מתחם העונש ההולם בגין עבירות הסחיטה באיומים, תקיפה סתם וחבלה במזיד ברכב נשוא האישום הראשון נע בין 8 ל-24 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי.

מדיניות הענישה הנוהגת בעבירת התקיפה סתם מושא **האישום השני** נעה במנעד רחב - בהתאם לנסיבות ביצוע העבירה, לחומרתה ולנזקים שנגרמו בעטייה.

בחינת הפסיקה הנוהגת מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים החל ממאסר על תנאי וכלה בחודשי מאסר ספורים לצד מאסר על תנאי ופיצוי, כמפורט להלן:

1. ת"פ 24737-03-11 מד"י נ' פלוני (פורסם בנבו, 19.10.14): הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בביצוע עבירה של תקיפה סתם. הנאשם השליך לעבר בתו נעל שלא פגעה בה ולאחר מכן סטר על פניה. הנאשם צירף 2 תיקים נוספים: בתיק הראשון הורשע בביצוע עבירות של איומים וניסיון תקיפת בת זוג ובתיק השני בביצוע עבירה של איומים. נקבע, כי מתחם העונש ההולם בתיק העיקרי נע בין מאסר על תנאי לבין 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות. לבסוף, בית המשפט גזר דינו של הנאשם בגין כלל העבירות בהן הורשע ל-8 חודשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי.

2. ת"פ 16322-08-11 מד"י נ' הרשקוביץ (פורסם בנבו, 27.7.14): הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בביצוע עבירות של תקיפה סתם ואיומים. הנאשם איים על המתלונן כי יכה אותו ויפגע בו, על רקע מחלוקת כספית שנתגלעה ביניהם. לאחר 3 שבועות תקף הנאשם את המתלונן בכך שחבט בו בעזרת קסדה ואיים עליו שוב באומרו: "מה שעשיתי לך פה זה עוד כלום, יהיה עוד המשך". אשר לאישום הראשון שעניינו עבירת האיומים נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי לבין 12 חודשי מאסר בפועל. לעניין האישום השני שעניינו עבירות התקיפה סתם והאיומים, נקבע כי המתחם נע בין 5 ל-15 חודשי מאסר. לבסוף, בית המשפט גזר דינו של הנאשם ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי, פיצוי וקנס.

3. ת"פ 3995-06-12 מד"י נ' לוי (פורסם בנבו, 29.1.14): הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בביצוע

עבירות של איומים ותקיפה סתם. נקבע, כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי לבין 10 חודשי מאסר בפועל. לאור נסיבותיו האישיות הקשות של הנאשם ולצד העובדה שהנאשם נמצא כמי שאינו כשיר לריצוי עונשו בעבודות שירות בשל מצבו הבריאותי, נגזר דינו ל-6 חודשי מאסר על תנאי, פיצוי וקנס.

4. ת"פ 28150-05-11 מד"י נ' אלמגור (פורסם בנבו, 28.1.13): הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בביצוע עבירות של תקיפה סתם ואיומים. מהאישום הראשון עולה כי הנאשם תקף את אחותו בכך שהכה בראשה באמצעות ידיו, הפילה ארצה והמשיך לבעוט בה. נקבע, כי מתחם העונש ההולם את עבירת התקיפה נע בין של"צ לבין שנת מאסר. בהתחשב במצבו המשפחתי והכלכלי הקשה של הנאשם, נגזר דינו ל-3 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי ופיצוי.

מכל המקובץ, סבורני כי מתחם העונש ההולם את עבירה התקיפה שביצע הנאשם נע בין מאסר על תנאי לבין חודשי מאסר ספורים בפועל, קנס ופיצוי.

בחינת מדיניות הענישה הנוהגת בעבירת האיומים מושא **האישום השלישי**, מעלה כי העונשים המוטלים בגדרם משתנים בהתאם לנסיבות המקרה ולנסיבותיו של העושה, כמפורט להלן:

1. רע"פ 4719/13 צוקרן נ' מד"י (פורסם בנבו, 7.2.13): בית המשפט העליון דחה בקשת רשות ערעור של נאשם, אשר הורשע בבית משפט השלום לאחר שמיעת ראיות בביצוע עבירה של איומים. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי לבין 5 חודשי מאסר בפועל והשית על הנאשם 4 חודשי מאסר, כאשר 3 חודשים מתוכם ירוצו בחופף למאסר על תנאי בן 7 חודשים שהופעל, לצד מאסר על תנאי ופיצוי.

2. ת"פ 35245-07-13 מד"י נ' שער (פורסם בנבו, 29.9.14): הנאשם הורשע כפי הודייתו בביצוע עבירת האיומים. הנאשם איים על המתלוננת באומרו: "אני אשרוף לך את הרכב" ו"אני אראה לך מה זה" לאחר שהמתלוננת צילמה תאונת דרכים שבה היה מעורב אחיו של הנאשם. נקבע, כי מתחם העונש ההולם נע בין צו של"צ ומאסר על תנאי לבין 12 חודשי מאסר בפועל. בהתחשב בעיקר בעברו הפלילי של הנאשם, בית המשפט גזר דינו ל-13 חודשי מאסר בפועל, הכוללים מאסר על תנאי שהופעל ומאסר על תנאי.

3. ת"פ 30040-03-14 מד"י נ' שביטה (פורסם בנבו, 15.7.14): הנאשם הורשע על-פי הודאתו בעבירה של איומים. הנאשם איים על המתלונן באומרו: "אני אחתוך לך את השפם" וכן איים על המתלונן ועל משפחתו כי יפוצץ את ביתם. נקבע, כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשי מאסר בפועל. בהתחשב בעיקר בעברו הפלילי הרלוונטי של הנאשם, נגזר דינו ל-3 חודשי מאסר בפועל, אשר ירוצו בחופף ל-8 חודשי מאסר על תנאי שהופעל, לצד מאסר על תנאי.

4. ת"פ 54077-05-12 מד"י נ' ברזלי (פורסם בנבו, 13.5.14): הנאשם הורשע כפי הודייתו בעבירת האיומים וצירף תיק נוסף שעניינו אותה עבירה. הנאשם איים על המתלונן בפגיעה בו ובמשפחתו. נקבע כי מתחם העונש

ההולם נע בין מאסר על תנאי לבין 12 חודשים. בית המשפט סטה לקולא מן המתחם, חידש מאסר על תנאי בן 7 חודשים והאריך מאסר על תנאי בן 10 חודשים לצד פיצוי בסך 1,000 ₪.

5. ת"פ 10504-03-13 מד"י נ' א' צ' (פורסם בנבו, 4.11.13): הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בביצוע עבירת איומים. הנאשם איים על אמו באומרו: "אני אכניס לך אגרופ" וכי ישרוף את הבית. נקבע, כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי לבין 8 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט השית על הנאשם 3 חודשי מאסר בפועל, שירוצו במצטבר ל-6 חודשי מאסר על תנאי שהופעל, לצד מאסר על תנאי.

מכל האמור, באה אני לכלל מסקנה כי מתחם העונש ההולם את עבירת האיומים בנסיבות ביצועה במקרה דנן נע בין מאסר על תנאי לבין 8 חודשי מאסר בפועל.

במקרה דנן לא קיימים שיקולים המצדיקים סטייה ממתחם העונש ההולם, לחומרא או לקולא. בענישה שתוטל, שלא תחרוג ממתחמי העונש ההולמים, יש להתחשב בצורך בהרתעת הנאשם ובהרתעת הרבים מפני ביצוע עבירות מסוג העבירות שביצע הנאשם.

בגזירת העונש המתאים לנאשם שמלפניי וכמצוות המחוקק בסעיף 40יא לחוק העונשין, יש מקום להתחשב בנסיבותיו האישיות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות.

לחובת הנאשם יש לזקוף בראש ובראשונה את עברו הפלילי המכביד בהתחשב בגילו. מדובר בנאשם, שחרף גילו הצעיר, צבר לחובתו 3 הרשעות קודמות במגוון רחב של עבירות חמורות ובהן, בין היתר, עבירות של תקיפה כדי לגנוב, גניבה, הפרת הוראה חוקית, החזקה/ שימוש בסם לצריכה עצמית, שוד, תקיפה בתנאים מחמירים, איומים, תקיפה סתם, התפרצות למקום מגורים, החזקת נכס חשוד כגנוב, החזקת סכין, נטילת נכסים לשם סחיטה ותקיפה הגורמת חבלה ממשית - בגינן ריצה, בין היתר בתקופת קטינותו, עונשי מאסר בפועל.

עם זאת, לא ניתן להתעלם מן העובדה כי רובן של העבירות בוצעו ע"י הנאשם עת היה קטין וכי העבירה האחרונה בה הורשע הינה משנת 2008.

גיליון הרישום הפלילי של הנאשם משקף התמתנות מבחינת מעורבות בפלילים.

בנסיבות הללו ניתן לקבל את טענה ההגנה כי האירועים נשוא כתב האישום משקפים מעידה על רקע תחושתו של הנאשם כי "הקרקע נשמטת תחת רגליו" שעה ששותפו מבקש לסגור את העסק ולהותירו לא רק חסר עבודה אלא גם עם חובות כספיים גדולים.

מנגד, לזכות הנאשם יש לזקוף את תיקון כתב האישום, אשר תוקן לקולא בצורה משמעותית, בהתאם לראיות שהוצגו ולעדויות שנשמעו בפני בית המשפט, וציירו תמונה חמורה פחות מזו שהצטיירה בכתב האישום המקורי.

עוד יש לזקוף לזכות הנאשם את הודאתו, המשקפת קבלת אחריות והבנת הפסול שבמעשים, הגם שבאה בשלב מאוחר ולאחר שנשמעו מלוא הראיות בתיק. כאמור, שמיעת הראיות היא שהביאה בסופו של דבר לתיקון המהותי שנעשה בכתב האישום, שבעת הזו משקף נכונה את השתלשלות האירועים, בניגוד לאופן בו נוסחו מלכתחילה בכתב האישום המקורי.

משכך, מוצאת אני לדחות טענת התביעה, לפיה אין לייחס משקל להודאת הנאשם שבאה בשלב מאוחר. זאת, בייחוד לאור הנחיית המחוקק בסעיף 40א(6) לחוק, לפיה כפירה באשמה וניהול משפט על-ידי הנאשם לא יזקפו לחובתו.

מכל מקום לקיחת אחריות מצד נאשם, ולו בשלב מאוחר, הינה בעלת משמעות ולעולם נזקפת לזכות נאשם.

בנסיבות תיק זה, סבורני כי נכון יהיה לגזור על הנאשם "עונש כולל לכל האירועים" בהם הורשע, בהתאם להוראות סעיף 40ג(ב) לחוק העונשין, שכן מעשי העבירות שביצע הנאשם בוצעו כלפי אותו מתלונן וכולן נסבו סביב אותה מחלוקת שהתגלעה בין השניים בשאלת גורל העסק המשותף שפתחו.

העונש הכולל שייגזר על הנאשם יביא לידי ביטוי מן הצד האחד, את ריבוי האירועים, נסיבות ביצוע העבירות ואת מכלול השיקולים לחומרא, לרבות שיקולי הגמול וההרתעה, ומן הצד השני, יתחשב במכלול השיקולים לקולא, כמפורט לעיל, ובעיקר הרקע לביצוע העבירות, הודאת הנאשם ונסיבותיו האישיות.

לפיכך, ולאחר ששקלתי את כל הצריך לעניין, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

1. 16 חודשי מאסר, מיום מעצרו של הנאשם 14.4.14.

2. 8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר. והנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם כן יעבור עבירה של סחיטה באיומים ו/או עבירת אלימות כלשהי כנגד הגוף מסוג פשע.

3. 5 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר. והנאשם לא יישא בעונש זה, אלא אם כן יעבור עבירת אלימות כלשהי מסוג עוון לרבות איומים ו/או עבירת רכוש כלשהי.

4. פיצוי למתלונן בסך 5,000 ₪.

הפיצוי ישולם ב-5 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.4.15 ובכל ראשון לחודש שלאחריו.

הפיצוי יופקד בקופת בית המשפט ויועבר למתלונן שפרטיו יימסרו ע"י ב"כ המאשימה.

5. קנס כספי בסך 1,500 ₪ או 15 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב-3 תשלומים שווים ורצופים, החל מתאריך 1.4.15 ובכל ראשון לחודש שלאחריו. אי עמידה באחד

מן התשלומים תביא לפרעון מידי של הקנס כולו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום מהיום.

ניתנה והודעה היום ט' כסלו תשע"ה, 01/12/2014 במעמד הנוכחים.

שרית זמיר , שופטת

הוקלד על ידי חדווה ינר